

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Bevezetés a pasztorális teológiába

Egyetemi tanév 2026-2027

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2. Kar	Római Katolikus Teológia Kar
1.3. Intézet	Didaktikai Teológia Intézet
1.4. Szakterület	Teológia
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program/ Képesítés	Didaktikai teológia
1.7. Képzési forma	Nappali tagozat

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	Bevezetés a pasztorális teológiába			A tantárgy kódja	RLM2212
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	Kiss Endre				
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	Kiss Endre				
2.4. Tanulmányi év	2026 - 2027	2.5. Félév	1	2.6. Értékelés módja	Vizsga
2.7. Tantárgy rendszere	Kötelező			2.8. Tantárgy típusa	Alaptárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám	2	melyből: 3.2. előadás	1	3.3. szeminárium/labor/projekt	1
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	28	melyből: 3.5. előadás	14	3.6. szeminárium/labor	14
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása (ET)					24
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					14
Szemináriumok/ laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása (nagyobb vagy egyenlő a tantárgy naptárában az ellenőrzési feladatokra előírt összóraszámmal)					23
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					7
Vizsgák					3
Más tevékenységek:					2
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszám					73
3.8. A félév összóraszám					28
3.9. Kreditszám					4

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. tantervi	Nincsenek
4.2. kompetenciabeli	Nincsenek

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	Interaktív tábla, vetítő, Zoom felület, Teams
5.2. A szeminárium/ labor lebonyolításának feltételei	Interaktív tábla, vetítő, könyvtár

6.1. A tanulmányi program elvégzése során elsajátított kompetenciák

Szakmai kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CP1	A római katolikus teológia és a Katolikus Egyház alapvető etikai elveinek bemutatása az oktatási tevékenységben.
CP3	A teológiai ismeretek alkalmazása a közösségi, lelkipásztori és oktatási gyakorlatban, valamint alapvető kutatási és kommunikációs készségek használata.
CP4	A vallási és kulturális kontextus azonosítása és elemzése plurikonfesszionális környezetben, valamint részvétel pasztorális és közösségi tevékenységekben.
Transzverzális kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CT2	A csoportos együttműködés technikáinak alkalmazása, a csapatmunkában betöltött szerepek gyakorlása és az interperszonális kommunikáció fejlesztése.
CT3	A szakmai továbbképzés szükségességének felismerése, valamint a személyes és szakmai fejlődéshez szükséges erőforrások és módszerek azonosítása és alkalmazása.

6.2. A tanulmányi programra jellemző képzési eredmények

A tantárgy által megcélzott tanulási eredmények		
Kompetencia kódja	Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)	Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
CP1	Megérti az Egyház küldetésére, evangelizáló feladatára és pasztorális tevékenységére vonatkozó alapvető teológiai fogalmakat és tanításokat.	Képes az egyházi dokumentumok és pasztorális irányelvek értelmezésére és alkalmazására a pasztorációs gyakorlatban.
CP4	Ismeri az Egyház és a világ kapcsolatára, valamint a közösségi és társadalmi felelősségvállalásra vonatkozó teológiai tanítást.	Képes vallási és társadalmi helyzetek elemzésére, valamint pasztorális válaszok megfogalmazására.

7. Tárgy-specifikus tanulási eredmények

Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)	
1.	Ismeri a pasztorális teológia fogalmát, célját, módszereit és helyét a teológiai tudományok rendszerében.
2.	Megérti az Egyház szerepét a mai társadalmi, kulturális és vallási kihívások között.
3.	Megérti az Egyház küldetését és evangelizáló feladatát a II. Vatikáni Zsinat tanításának fényében.
4.	Ismeri a Lumen Gentium, a Gaudium et Spes, az Evangelii Nuntiandi, az Evangelii Gaudium és más fontos egyházi dokumentumok pasztorális alapelveit.
5.	Ismeri a világi hívek küldetését, felelősségét és részvételét az Egyház életében.
6.	Megérti az evangelizáció, a misszió és a szinodalitás teológiai alapjait.
Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)	
1.	Képes egyházi dokumentumok teológiai és pasztorális elemzésére.
2.	Képes a jelenkori társadalmi és vallási helyzet pasztorális szempontú értelmezésére.
3.	Képes az evangelizáció és közösségépítés alapelveinek alkalmazására konkrét helyzetekben.
4.	Képes pasztorális programok és közösségi kezdeményezések tervezésére és értékelésére.
5.	Képes az egyházi közösségekben történő együttműködésre és felelős részvételre.
6.	Képes a II. Vatikáni Zsinat és a kortárs pápai dokumentumok szempontjainak integrálására a pasztorációs gyakorlatba.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Egyház és lelkipásztorkodás. Korunk vallási helyzete. Egyházmegyéink vallási helyzete. Az Egyház és a mai világ.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
2. A pasztorális teológia meghatározása. Gyakorlati teológia.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
3. A pasztorális teológia története I. Isten népe az Ószövetségben.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
4. A pasztorális teológia története II. A pasztorálteológia alapja: Krisztus a Jó Pásztor.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
5. Ösegyház. Patrisztika. Középkor. Újkor.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
6. A Hiszekegy kijelentései az Egyházzól és ezek mai jelentősége.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
7. A II. Vatikáni Zsinat tanítása.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
8. Hivatalok és rendek az Egyházban. A világi Krisztushívő és Isten népe.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
9. Hivatalok és tisztségek. A hivatal fokozatai.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
10. Paradigmaváltás a lelkipásztorkodásban. Korunk kihívásai. A népegyház megszűnése.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
11. Az evangelizáció fogalma. Az „új evangelizáció” feladatai.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
12. Egyházkép. Közösség. Lelkipásztorkodás.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	Plébánia látogatás
13. Az új evangelizáció és Ferenc pápa.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
14. Közösség, részvétel, küldetés	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	

Könyvészet

- A II. Vatikáni zsinat tanítása. Budapest 1986.
- BIȘOC, Alois: *Introducere în teologia pastorală*. Iași 2002.
- BOURGEOIS, DANIEL: *Az egyház pasztorációja*. Szeged 1999.
- KESZELI Sándor: *Pasztorális tervezés*, Budapest, 2014.
- *Lexikon der Pastoral I, II*, Freiburg-Basel-Wien, 2002.
- LOHFINK, Gerhard: *Milyennek akarta Jézus a közösséget?*, Luzern 1990.
- MALLON, James: *Egyház-felújítás*, Budapest 2019.
- NEUNER, Peter, ZULEHNER, P.M.: *Jöjjön el a te országod. Gyakorlati egyháztan*. Kolozsvár 2014.
- RAHNER, Karl: *Egyházreform*, Budapest 1994.
- RICCARDI, Andrea: *Perifériák. Az egyházat érintő válságok és újdonságok*, Budapest 2023.
- TOMKA Ferenc: *Szentségi lelkipásztorkodás és az 'új evangelizáció'*, Budapest 2006.
- TOMKA Ferenc: *Lelkipásztori teológia és az új evangelizáció*, Budapest 2008.
- TOMKA Ferenc: *Lelkipásztori teológia és új evangelizáció Ferenc pápa szellemében*, Budapest 2015.
- WERLEN, Martin: *Fókuszban. Egyházprovokációk*, Pannonhalma 2015.
- WERLEN, Martin: *Hová jutnánk?*, Pannonhalma 2017.
- WERLEN, Martin: *Kifelé a csugaházból*, Pannonhalma 2021.
- WERLEN, Martin: *Már késő*, Pannonhalma 2018.
- WHITE, Michael, CORCORAN, Tom: *Újraépítve*, Szekszárd 2018.
- ZULEHNER, P.M., FISCHER, Josef, HUBER, Max: *„Népem lesznek”*, Luzern 1990.
- ZULEHNER, P.M.: *Kifutó modell. Merre kormányozza Ferenc pápa az egyházat?*, Budapest 2016.
- ZULEHNER, P.M.: *Pastoraltheologie I, Fundamentalpastoral*, Düsseldorf 1991.

8.2 Szeminárium/ Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Az ember helyzete a mai világban. Az Egyház és az ember hivatása.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	GS 1–22.
Az emberek közössége. Az ember tevékenysége a világban.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	GS 23–39.
Az Egyház szerepe a mai világban.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	GS 40–45.
Házasság, család. Kultúra. Gazdasági élet. Politika. Béke.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	GS 46–93.
Az Egyház misztériuma. Isten népe.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	LG 1–17.
A világi hívők. Életszentség.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	LG 30–42.
Evangelizáció.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	VI. Pál pápa: <i>Evangelii nuntiandi</i> .
A világi hívők részesedése és közös felelőssége az Egyház életében.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	II. János Pál pápa: <i>Christifideles laici</i> 25–44.
Az életszentségről Ferenc pápával.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Ferenc pápa: <i>Gaudete et exultate</i>
Az evangélium öröme – Az Egyház missziós átalakítása.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Ferenc pápa: <i>Evangelii gaudium</i> 20–49.
Az evangélium öröme – A közösségi elköteleződés a válságban.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Ferenc pápa: <i>Evangelii gaudium</i> 50–108.
Az evangélium hirdetése.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Ferenc pápa: <i>Evangelii gaudium</i> 110–175.
Az evangelizáció társadalmi vetülete.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	Ferenc pápa: <i>Evangelii gaudium</i> 176–258.
A szemináriumi tevékenység kiértékelése, összegzés		
Könyvészet • II. Vatikáni Zsinat, <i>Gaudium et spes</i>, AAS 57 (1965). • II. Vatikáni Zsinat, <i>Lumen Gentium</i>, AAS 57 (1965). • VI. Pál pápa: <i>Evangelii nuntiandi</i>. • II. János Pál pápa: <i>Christifideles laici</i>. • Ferenc pápa: <i>Gaudete et exultate</i>. • Ferenc pápa: <i>Evangelii gaudium</i>. • Ferenc pápa: <i>Egy szinodális egyházért: közösség, részvétel, küldetés. Záródokumentum. Budapest 2025.</i> • O'Malley, J.W., <i>Mi történt a II. Vatikáni Zsinaton?</i>, Budapest 2015. • <i>A II. Vatikáni Zsinat maradandó időszzerűsége</i> (Szerk. Nóda Mózes, Zamfir Korinna, Bodó Márta), Budapest – Kolozsvár 2014. • HITTANI KONGREGÁCIÓ: <i>Tanbeli megjegyzés az evangelizáció néhány szempontjáról. (2007)</i>		

9. Értékelés

Tevékenység típusa	9.1 Értékelési kritériumok	9.2 Értékelési módszerek	9.3 Aránya a végső jegyben
9.4 Előadás	Feldolgozott anyag ismerete	vizsga	75%
	Interaktív jelenlét	számontartás	
9.5 Szeminárium/ Labor	Minden releváns szöveg ismerete, egy választott téma bemutatása, résztvevők interaktív bevonása	a bemutatott téma kiértékelése	25%
	Interaktív jelenlét	számontartás	

9.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

- Szemináriumi foglalkozáson történő kötelező fizikai jelenlét (maximum 2 hiányzás megengedett!)
- Egy választott szemináriumi téma kidolgozása, bemutatása
- Az előadások során feldolgozott témák elégséges ismerete

10. SDG-ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)¹

		A fenntartható fejlődés általános ikonja						
								
								
								

Kitöltés időpontja:

2026.04.20

Előadás felelőse:

Kiss Endre

Szeminárium felelőse:

Kiss Endre

Az intézeti jóváhagyás dátuma:

Intézetigazgató:

¹ Válasszon ki egyetlen olyan ikont, amely az [Egyetemi folyamatban történő alkalmazására vonatkozó eljárás](#) szerint legjobban illeszkedik az adott tantárgyhoz. Ha a tantárgy általánosságban foglalkozik a fenntartható fejlődéssel (pl. bemutatja/bevezeti a fenntartható fejlődés általános kereteit stb.), akkor a Fenntartható Fejlődés általános ikonja rendelhető hozzá. Ha egyetlen ikon sem vonatkozik a tantárgyra, válassza az utolsó opciót: „Nem alkalmazható”.